

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei
Pe jumătate an 50 Lei
Pe trei luni 25 Lei

Un nou atac

la viața religioasă a țării noastre se pune la cale de către dl Vasile Goldiș, ministru al cultelor (bisericii).

Sunt abia câteva săptămâni, de când semnalăm aci pe cel dintâi, plănuț de dl Petrovici, ministrul școalelor, prin scoaterea religiei din unele clase de școli secundare (licee ș. a.)

Par'că vreau să se întrecă în drăcească pornire contra sufletului creștinesc al poporului nostru.

Și de ce este anume vorba? Iată de ce. Dl ministru Goldiș, pe vremuri secretar la un consistor episcopesc, s'arată tare milos față de bugetul (averea) țării și crede prea bine plătiți pe preoți...

Haide dar, să le mai taie din venite când toți ceilalți funcționari mai mici și mijlocii se plâng pe dreptul de lipsuri multe, măcar au cel puțin asemeni plăți ca și preoțimea, chiar și de au — în multe cazuri — mai puțină școală.

Deci vrea dl ministru, ca pe viitor să mai ajute cu plată dela stat numai pe preoții, cari la sate păstoresc cel puțin 200 de familii, iar la orașe 400; ceilalți să se mulțamească cu ce capătă din parohie, muncind în brazdă, unde o are, iară unde nu-i s'astepte prescuri și micile slujbulețe, uitându-se cu jale la cei și cu sate mai bune și cu plată dela stat!...

Înțelegeți minunata împărțire a dreptății?

Satele mai mici deci și de regulă și mai sărace să-și țină ele singure preoții, ori ele să trăească și fără preoți, mai rău ca în pusturile Africe, unde totuși selbatecii își au preoții lor păgânești.

Ori, dacă pe cum ne spune, strîns cu ușa de frunța foaie „Cuvântul“, măsura aceasta de ajutoare vrea să se aplice nu parohiilor de azi, ci numai celor, cari se vor înființa de acum înainte, atuncia ce rost mai avea, să ceară dela toți capii bisericesti din țară, s'arate numărul de familii și suflete din toate parohiile, ce le au azi?!.. Și încă să grăbească cu aceste arătări, până la sfârșitul lui Ianuar-1927!

Lumea e cel puțin nedumerită de această duplicitate (lucru cu 2 fețe).

Căci să vedem numai din o pildă aproape de noi, cum s'ar înfățișa lucrurile în cazul generalizării subtragerii de plată.

În protopia română unită a Reghinului din totalul de 40 parohii abia 5 (Cașva, Chiheriul de jos, Hodac, Orșova și Solovăstru) au numărul de câte 200 familii; iar în protopia română neunită din totalul de 23 parohii au cam 11 numărul recerut de familii (Dumbrava, Idicel, Lueriu, Hodac, Ibănești, Fitea, Ripele, Săcalul, Urisiul de sus și Toplița.)

Și vor fi părți de țară într'o situație poate și mai proastă.

Să nu uităm de pildă Româniea din Secuime!...

Unde vrem dar să ajungem?!..

Să punem în mână preoților, cari, ori cum, ne-au păzit trecutul și ne-au pregătit prezentul, băta de cerșitor, iar turmele lor să le lăsăm pe gura lupilor, cari și până de prin America ne vin?!..

Pentru Dumnezeu, domnilor opriți-vă!

Acest popor și părinții mai apropiați de el sunt vrednici de altă îngrijire în țara frământată cu sudorile lor!...

Cruțe-se pe altă cale! Să nu se mai dea pe gârlă sute de milioane prin vinovăția atâtor păcătoși sus puși, prea ușor făcuți scăpați!...

1 Decembrie la Reghin.

Marea zi a unirii Ardealului cu țara mamă s'a serbat și anul acesta cu desulă cinste în orașul nostru.

La liturgia din biserică română unită a luat parte și întreagă școala primară de stat cu steagul în frunte.

Gimnazul român de stat a ținut prelegeri regulate, neavând ordin în alt senz. Singurul semn de serbare i-a fost arborarea steagului național, cum l'au arborat și alte multe case mai ales în piață și stradele mai principale.

Sara la ora 8 $\frac{1}{2}$, în sala de ședințe a orașului, ocupată întreagă de public — câțiva și de alte neamuri — a avut loc serbarea culturală, aranjată de despărțământul „Astrei“.

Cuvântul de deschidere l'a rostit dl Director al despărțământului, Dr. Eugen Nicoară, apoi a urmat păr. protopop Dumitru Antal, cetind interesante amintiri personale din revoluția anului 1918, plecând dela Budapesta, trecând prin Cluj, Reghin, Toplița, Alba-Iulia etc.

Incheierea a făcut'o — în numele Extensiunii universitare din Cluj — dl profesor de universitate Augustin Maior, fiu al orașului nostru. A conferențiat plăcut despre „Absolut și relativ“, purtându-ne cu gândul prin univers după un punct fix (absolut), prețins de mîntea omenească neodihnită, și care — după vreme — l'a tot mutat știința la altceva, dela elefanți la pământ, la soare, căci totul în univers e numai relativ și mobil, rămânând fixitate și absolutul în ce e nematerial, idei și legi de conducere a universului material ceva fără trecut și viitor, ci un prezent veșnic; deci „în limba noastră“ — cum a terminat dl Nicoară, mulțumind, „Dumnezeu!“

S'a remarcat în societate, după serbare, absența din sală a corpului profesoral dela gimnazul român, în afară de cel mai tânăr nouvenit, profesorul de muzică, când poate era tare la locul său să fie aduși și elevii, măcar clasele 3—4!.. *Unul din cei de față.*

Sărbătoarea poporului din Solovăstru.

Duminea de 28 Noemvrie c. a fost o adevărată zi de sărbătoare și bucurie pentru poporul din comuna Solovăstru. În această Duminecă s'a binecuvântat, din partea dlui protopop Arton Popa, asistat de preoții V. Munteșcu, Cămpian, Grama, Cucui, Fărcaș, Simon, Racoțian și Mirion, noua și frumoasa biserică română unită din această comună, biserică ridicată prin jertfa vrednică de toată lauda și recunoștința a poporului credincios din Solovăstru.

Vechea biserică a Solovăstrenilor a fost închisă în 1909 de oficialitatea ungurească de pe vremuri în urma unei opinii a dlui inginer Bogdan, care, ca expert, opiniase (făcuse propunerea) închiderea bisericii ca fiind prea veche. De-atunci credincioșii din Solovăstru au fost siliți să transforme în biserică o cameră din localul școlii și în această cameră s'a făcut serviciul divin din 1909 până la 28 Noemvrie 1926.

Piatra de temelie a acestei biserici a pus-o regretatul Vasile Stroescu, care, îndată ce aflase despre închiderea bisericii vechi, a trimis parohiei un ajutor de 200 cor. (bani mulți pe cele vremuri). La acești bani s'a mai adăugat venitul realizat din vânzarea unor cărți cu poezii de ale păr. local Vasile B. Munteșcu. Cu acești bani și cu ceva repartiție s'a pus, mai de mult, temelia noii biserici, dar abia pusă

temelia. Lucrările s'au întrerupt. S'au făcut, mai apoi, mai multe repartiții pe poporul din comună, dar nu s'au putut încasa. La stăruința părintelui Vasile Munteșcu, a curatoratului actual compus din oameni zeloși și cu dragoste de biserică, în frunte cu curatorul Georgica, și cu înțelegerea întregului popor s'a făcut, anul trecut, o nouă repartiție de aproape un milion de lei, care s'a și încasat în întregime și s'a ridicat noua biserică, care este o podoabă a comunei Solovăstru și a întregului ținut. Pictura bisericii, executată de pictorul Nicolae Pop din Tg. Mureș, este din cele mai frumoase. Popor mult din satele din jur a ținut să fie de față la sărbătoarea Solovăstrenilor.

După terminarea serviciului divin s'a dat un banchet în onoarea oaspeților. La banchet au toastat păr. protopop Arton Popa pentru preotul local, curatorat și popor, păr. G. Branea pentru preotul local, Dr. Eugen Nicoară pt. tagma preoțească, păr. Racoțian pentru bunînțelegere între popor și preot, păr. Grama pentru dl prof. univ. Aug. Maior, dl prof. univ. Maior pentru armonia între confesiunile românești, Dr. Enea Popa pentru I. P. Sf. Sa Mitropolitul Blajului, Dr. Alexandru Ceșianu pentru constructorul bisericii, dl Keresztszegi și la urmă, păr. Munteșcu, care a relevat jertfele aduse de popor pentru clădirea bisericii celei noi, mulțumind tuturor acelor, cari au ostenit să fie părtași la bucuria poporului și a Sf. Sale.

Laudă, multă laudă și recunoștință se cuvine dlui preot local, apoi îndeosebi zeloșilor membri ai curatorului și întregului popor din Solovăstru pentru frumoasele și grelele jertfe, ce au adus pentru ridicarea unui așa de impunător lăcaș de închinare lui Dumnezeu.

Frumoase și vrednice fapte.

CONFERINȚE. Duminecă în 5 Dec. și-a ținut conferința, în cadrele „Astrei“, dl prof. univ. Vl. Ghidionescu, delegatul „Extensiunii Universitare din Cluj“. Fiind foaia sub tipar deja de luni, rezumatul acestei conferințe îl vom da în numărul viitor.

Sămbătă în 11 Decemvrie, ora 8 seara, vor ține conferințe dd. Dr. Eugen Nicoară (subiect medical) și Dr. Enea Popa despre „Poporul Român“. Venitul, ce se va realiza din taxele benevole, este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci din prilejul Crăciunului. Conferințele se țin la Primăria orașului.

Reunirea femeilor române din Reghin aranjează, Duminecă în 12 Dec., ora 5 p. m., în sala mică a hotelului orașenesc, un ceai în favoarea copiilor săraci.

Știri mărunte.

† **Marta Marinoviciu măr. Xantopol**, soție de avocat, a încetat din viață în ziua de 29 Nov. a. c. și a fost înmormântată în ziua de 1 Decembrie. Transmitem îndureratei mame cele mai sincere condoleanțe și rugăm pe bunul Dzeu, ca pe defunctă s'o odihnească în pace.

† **Ioan Stănescu-Papa**. La Cluj a încetat din viață marele artist și actor dela Teatrul național Ioan Stănescu-Papa.

Politica în țară. Văzând dl I. Brătianu, că în țară se vor întâmpla, în curând, schimbări mari, a emis ideea formării unui guvern național. Când dl Brătianu a vorbit despre acest lucru la clubul partidului liberal din București și-a cam eșit din fire și a vorbit cam amenințător. Vă fi simțit și dl Brătianu greutatea greșelilor, ce apasă pe umerii dsale, își va fi simțit conștiința încărcată de multele nelegiuiri săvârșite sub cârmuirea dânsului. Cam târziu vine dl Brătianu cu ideea guvernului național! Abia acum în ciasul al doisprezecelea se gândește și șeful partidului liberal la un guvern național, pe care l-a propus cândva — în alte împrejurări — dl Iuliu Maniu, dar a fost refuzat de dl Brătianu. Cam același planuri le are și partidul dlui general Averescu. Din felul cum se dezvoltă lucrurile se poate vedea, însă, că intențiunile liberalilor și averescanilor nu sunt sincere. — Partidul național-țărănesc, singurul partid din țară care se bucură de încrederea poporului, și care trăește prin popor și pentru popor, încă nu și-a arătat punctul de vedere în legătură cu intențiile liberalilor și averescanilor. La tot cazul partidul național-țărănesc nu va intra așa de ușor în această socoteală.

Blajul întreg s'a pus în mișcare Duminecă în 28 Novembre, căci între oarele 11 și 12 s'a reîntors la reședință, venind cu automobil sanitar dela Cluj, I. P. S. Sa Metropolitul Vasile Suciu, trecând cu bine peste grelele operații, la cari a fost supus acolo.

Întreg drumul său până acasă a fost o adevărată cale de triumf, petrecându-l Clujenii până la Feleac, iar de acolo întimpinându-l cu bucurie neșpusă toate satele pe unde a trecut.

Primirea la Blaj a fost din cele mai pătrunzătoare, așteptându-l toate școlalele, însiruite dela castel până către capetul orașului, iar în poarta reședinței Capitlul metropolitan și autoritățile locale. — Coborât din automobil mulțamește între lacrimi, asigurând, că „a doua viață a sa“ și-o va închina aceluiaș ideal, ca și cea de până acuma, adică „lul Dumnezeu, bisericel și neamului.“

Bătrânul luptător național, dl Ștefan C. Pop, președinte la marea adunare de unire din 1918 dela Alba-Julia, nu e recunoscut — la stăruința dlui ministru Goldiș — ca senator de drept în senatul României, deși pe lângă îndreptățirea sa vădită la aceasta se pun cu declarații speciale oameni, ca I. P. S. Sa Patriarhul Miron Cristea, d. N. Iorga și Iuliu Maniu. Pfui!

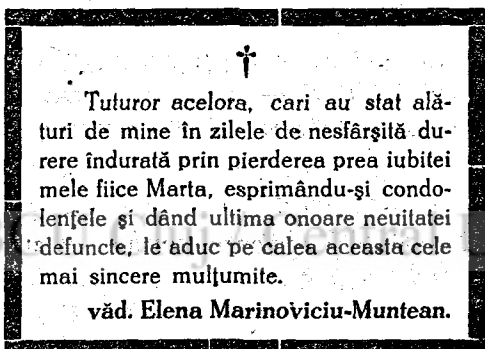
Dl ministru Goga, el însuși un fost ziarist, i-și face de cap, de când șade în scaunul ministerial, cu restringerea libertății de presă. — După alte ziare, pe cari le-a oprit, fiindcă nu vo-

iau să scrie pe placul său — cum au fost „Patria“, „România“ și „Lupta“, mai în urmă s'a aruncat și asupra vechei noastre foi „Gazeta Transilvaniei“ dela Brașov și încă chiar în zilele acestea, când am prâsnuit în Ardeal, unirea dela Alba-Julia. Ce pângărire! — A vrut doară dl ministru să-și stâmpere mânia păcătoasă, imitând pe Ungurii, cari dela anul 1838, de când s'a pornit Gazeta, a gustat de atâtea ori mâna apăsătoare a dușmanilor nostri?!... Rușine!

La Budapesta se plămădesc iarăși lucruri, cari miroasă a Habsburgi, adică dorul neuitat de a-și pune pe tron pe urmașii lui Franz Josef!..

„Din cetatea sfântă“ se numește cartea, ce o scoate de sub tipar **D-na Vioara Dr. Ioan Ciordaș** din Beiuș, prinzind în vorbe de foc viața și pătimirile neuitatului său bărbat, îngropat de viu de către bolșevicii unguri împreună cu tovarășul său Nic. Bolcaș, îngropați azi lângă olaltă în cimiterul român din Beiuș.

Gazeta nouă. Cu începerea de 1 Decembrie a început să apară, în Tg. Mureș, foaia săptămânală „Astra“ organ al desp. Tg. Mureș al „Astrei“. Dorim noului confrate viață lungă și mulți cititori.

No. 670 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza decizului No. G. 8451—1926, a judecătoriei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Mezei Alexandru reprez. prin avocat Dr. E. Keintzel pentru incassarea creanței de Lei 1856 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 8 Decembrie 1926 orele 10 a. m. la fața locului în Ibănești unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 7000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 23 Nov. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 243 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. C. I. 717—1926, a judecătoriei de ocol din Cluj în favorul reclamantului Moldovan și Fränkel repr. prin avocatul Dr. Sam. Fränkel pentru incassarea creanței de Lei 3000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 10 Decembrie 1926 ora 10^{1/2} a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 101000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 18 Nov. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 613 exec. 1926.

Publicare de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 3031—1926 a judecătoriei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Mangesius Samoilă repr. prin avocat Dr. Samoilă Fränkel pentru incassarea creanței de Lei 1500 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 10 Decembrie 1926 orele 10 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 10000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 18 Nov. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 625 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 307—1924 a judecătoriei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Văd. lui Klopot Samoilă repr. prin avocat Dr. Samoilă Fränkel pentru incassarea creanței de Lei 512-75 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 13 Decembrie 1926 orele 4 p. m. la fața locului în Glăjărie unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 12500 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 18 Nov. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 622 exec. 1926.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 742—1926 a judecătoriei mixte din Reghin în favorul reclamantului Glăjărean Ioan reprezent. prin avocatul Dr. Sam. Fränkel pentru incassarea creanței de Lei 2400 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 13 Dec. 1926 orele 10 a. m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 10000.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 18 Nov. 1926.

Crețiu,
șef-portărel.

No. 534 ex. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mobilă de casă care în urma decizului No. 10518 din anul 1925 al judecătoriei de ocol Reghin s'au executat în 11 Iulie 1926 în favorul executorului Graef Andrei reprezent. prin adv. Dr. M. Dienesch împotriva executorului locuitor din comuna Reghin pentru incassarea capitalului de 3010 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 8500 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 12562—1926 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 10 Dec. anul 1926 la ora 4 p. m. în comuna Reghin și toți care au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin, la 22 Nov. 1926.

Crețiu, șef-portărel.

30 care fân

de vânzare în Orofaia
— la prețul român. —

No. 681 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: eiuz etc. care în urma decizului No. 880 din anul 1926 al judecătoriei de Ocol Reghin s'au executat în 4 Oct. 1926 în favorul executorului Oltean Ioan I. Zaharie reprezentat prin avocat Dr. Danilă Kapusy împotriva executorului locuitor din comuna Comori pentru incassarea capital. de 7498 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 12000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. — 925 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 17 Dec. 1926 la orele 10 a. m. în comuna Comori și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 24 Nov. 1926.

Crețiu, șef-portărel.

No. 669 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mob. de casă care în urma decizului No. 7243 din anul 1926 al judecătoriei mixte Reghin s'au executat în 5 Oct. 1926 în favorul executorului VictorWermescher reprezentat prin avocat Dr. Eugen Truția împotriva executorului locuitor din comuna Rastoșnea pentru incassarea capitalului de 4900 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 16000 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. — 925 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 17 Decembrie 1926 la ora 11^{1/2} a. m. în com. Rastoșnea și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile susamintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 23 Nov. 1926.

Crețiu, șef-portărel.

No. 663 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: casă de lemne care în urma decizului No. 5612 din anul 1926 al judecătoriei de ocol din Arad s'au executat în 12 Iulie 1926 în favorul executorului Banca Centrala pentru Industriale reprezentat prin avocatul Dr. Eugen Truția împotriva executorului locuitor din comuna Reghin pentru incassarea capitalului de 8000 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 45000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. — 1926 al judecătoriei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 20 Dec. 1926 la ora 3 d. m. în comuna Reghin și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 23 Nov. 1926.

Crețiu, șef-portărel.